

Sygn. akt: III U 587/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Sylwia Wójcik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09 grudnia 2015r. w O.

sprawy z odwołania H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania H. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30.07.2015r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 587/15

UZASADNIENIE

W dniu 10.08.2015r. H. B. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30.07.2015r., odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wskazała, że jest osobą chorą, wymaga pomocy innych osób.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 30.04.2015r. H. B. wniosła o przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania Komisja lekarska ZUS ustaliła u odwołującej częściową niezdolność do pracy, zaś datę powstania tej niezdolności ustaliła na dzień 17.05.2012r. Organ rentowy wskazał, że odwołująca w okresie 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy udowodniła okres ubezpieczenia w wymiarze 3 lata 3 miesiące i 28 dni a na datę złożenia wniosku o rentę udowodniła okres ubezpieczenia wynoszący 4 miesiące i 14 dni, nie wykazała więc 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, dlatego nie spełniła wymogu z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tym samym, zdaniem ZUS, zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Sąd ustalił, co następuje:

H. B. (ur. (...)) w dniu 30.04.2015r. złożyła w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku jego rozpoznawania organ rentowy uwzględnił jej ogólny staż pracy w wymiarze 12 lat, 1 miesiąc i 14 dni, w tym okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego i okres opieki nad siostrą, D. K., od 01.01.2012r. do 28.04.2015r. Odwołująca została skierowana na badania a po ich przeprowadzeniu lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 08.06.2015r. uznał H. B. za częściowo niezdolną do pracy do 30.06.2018r. a jako datę powstania niezdolności przyjął 17.05.2012r. Ponieważ odwołująca nie wniosła sprzeciwu od w/w orzeczenia, decyzją z dnia 26.06.2015r. odmówiono jej prawa do renty wskazując, że w okresie 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy i datę złożenia wniosku o rentę udowodniła okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze krótszym niż 5 lat, dlatego nie spełniła wymogu z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W dniu 07.07.2015r. H. B. wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Po przywróceniu tego terminu odwołująca była badana przez Komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 22.07.2015r. ustaliła u odwołującej częściową niezdolność do pracy, zaś datę powstania tej niezdolności ustaliła na dzień 17.05.2012r. Organ rentowy stwierdził, że odwołująca w okresie 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy udowodniła okres ubezpieczenia w wymiarze 3 lata 3 miesiące i 28 dni a na datę złożenia wniosku o rentę udowodniła okres ubezpieczenia wynoszący 4 miesiące i 14 dni, nie wykazała więc 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, dlatego nie spełniła wymogu z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W konsekwencji ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 30.07.2015r. odmówił jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

H. B. w przeszłości trzykrotnie występowała o przyznanie jej prawa do renty. Na skutek wniosku, złożonego w dniu 29.06.1999r., lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 28.07.1999r. uznał ją za częściowo niezdolną do pracy do czerwca 2000r. Mimo tego w dniu 11.08.1999r. została wydana decyzja odmawiająca jej prawa do renty wobec braku 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ciągu ostatnich 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy i datę złożenia wniosku o rentę. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 01.03.2000r. w sprawie XIII U 2978/99. Z kolejnym wnioskiem o rentę odwołująca wystąpiła w dniu 15.07.2008r. Decyzją z dnia 28.10.2008r. odmówiono jej prawa do renty uznając, że nie jest niezdolna do pracy. Trzeci wniosek o rentę odwołująca złożyła w dniu 10.09.2009r. Decyzją z dnia 23.03.2010r. ZUS odmówił jej wówczas prawa do renty, bowiem Komisja lekarska ZUS nie uznała jej za osobę niezdolną do pracy. Odwołanie H. B. od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce w sprawie IIIU 1063/10, wydanym w dniu 17.05.2011r., bowiem z opinii biegłych wynikało, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

H. B. występowała do ZUS również z wnioskiem o rentę socjalną. Decyzją z dnia 03.08.2015r. odmówiono jej prawa do renty socjalnej wobec stwierdzenia, że jest osobą częściowo niezdolną do pracy. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 9.12.2015r. w sprawie IIIU 586/15.

Odwołująca cierpi na stwardnienie rozsiane, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, napięciowe bóle głowy, otyłość, starczowzroczność obu oczu, zaburzenia depresyjno-lękowe i od dzieciństwa cierpi na przetokę skórną okolicy lędźwiowej. W okresie od 01.01.2012r. do 28.04.2015r. została zgłoszona do ubezpieczeń jako osoba sprawująca opiekę nad osobą niepełnosprawną - siostrą, D. K.. Odwołująca z uwagi na schorzenie w postaci stwardnienia rozsianego nie sprawuje faktycznie tej opieki. H. B. z zawodu jest tkaczem, ale w tym zawodzie nie pracowała, była zatrudniona jako listonosz i sprzątaczką.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: akta rentowe odwołującej oraz wiedzę posiadaną z urzędu w sprawie IIIU 586/15 z odwołania H. B. od decyzji ZUS odmawiającej jej prawa do renty socjalnej.

Sąd zważył, co następuje:

H. B. w niniejszym postępowaniu kwestionowała decyzję ZUS z dnia 30.07.015r., odmawiającą jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2013, poz. 1140 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonej, która spełnia łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolna do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 3).

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy pracownik, u którego niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, osiągnął okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący łącznie co najmniej 5 lat (art. 58 ust 1 pkt 5 w/w ustawy). Zgodnie zaś art. 58 ust. 2 ustawy, okres 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4).

W świetle przytoczonych przepisów skuteczność odwołania H. B. zależała od ustalenia daty powstania niezdolności do pracy i w dalszej kolejności od oceny, czy w tej dacie i w dacie składania wniosku o rentę odwołująca spełniała wszystkie pozostałe warunki dla ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W celu oceny zdolności do pracy H. B. Sąd, zgodnie z jej wnioskiem, dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu: neurologii, ortopedii, okulistyki, medycyny pracy, psychiatrii i psychologii. Biegli ci w opinii nadesłanej w październiku 2015r. stwierdzili, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do czerwca 2018r. a jako datę powstania niezdolności wskazali 17.05.2012r.

Biegli rozpoznali u odwołującej stwardnienie rozsiane, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, napięciowe bóle głowy, otyłość, starczowzroczność obu oczu, zaburzenia depresyjno-lękowe i występującą od dzieciństwa przetokę skórną okolicy łędźwiowej.

Wprawdzie H. B. kwestionowała opinię biegłych i wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej, lecz Sąd na podstawie art. 217§ 3 kpc oddalił powyższy wniosek uznając, że zarzuty sformułowane w piśmie datowanym na 08.11.2015r. są niezasadne. Przede wszystkim zauważyć trzeba, że odwołująca dochodzi renty z ogólnego stanu zdrowia, a nie renty z tytułu wypadku przy pracy i biegli nie mieli się wypowiadać w kwestii niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy (vide postanowienie Sądu z dnia 03.09.2015r. k. 13a.s.). Wskazywany przez biegłych w opinii pkt IV jest omyłkowo dodany przez biegłych. Nadto – wbrew twierdzeniom odwołującej – z akt rentowych jednoznacznie wynika, iż nigdy nie pobierała ona renty. Wprawdzie na skutek wniosku, złożonego w dniu 29.06.1999r., lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 28.07.1999r. uznał ją za częściowo niezdolną do pracy do czerwca 2000r., lecz w dniu 11.08.1999r. została wydana decyzja odmawiająca jej prawa do renty. Odwołująca domagała się, aby biegli ocenili w opinii uzupełniającej jej stan zdrowia do 1999r., jednak stan zdrowia odwołującej do 1999r. nie ma znaczenia w sprawie.

Zdaniem Sądu należy podzielić wnioski biegłych o jedynie częściowej niezdolności do pracy odwołującej. Z opinii biegłych wynika, iż podstawą do stwierdzenia tej niezdolności jest schorzenie neurologiczne – stwardnienie rozsiane, a pozostałe schorzenia nie powodują niezdolności do pracy. Wniosek ten jest oparty na wynikach badania

przedmiotowego odwołującej. Biegli w toku badania w dniu 10.10.2015r. stwierdzili prawidłowe napięcie i siłę mięśniową kończyn górnych, brak zaników mięśniowych i objawów korzeniowych, prawidłowe czucie powierzchowne i głębokie kończyn górnych i dolnych, prawidłową ruchomość kręgosłupa i prawidłową próbę Romberga. Jedynie w zakresie kończyn dolnych stwierdzili osłabioną siłę mięśniową. Biegli stwierdzili również, że występująca u odwołującej przetoka skórna jest bez wycieku ropnego, bez zaczerwienienia i bez nacieku zapalnego. Także w zakresie schorzeń okulistycznych i psychicznych biegli nie stwierdzili takich objawów, które mogłyby skutkować niezdolnością do pracy, odwołująca miała jedynie obniżony nastrój. Opinia biegłych opiera się o dokumentację medyczną i badanie odwołującej, dlatego jest wiarygodna.

W ocenie Sądu jako datę niezdolności należy przyjąć datę wskazaną przez biegłych, tj. 17.05.2012r. Jest to data przyjęcia na Oddział Neurologiczny Szpitala w O., gdzie rozpoznano stwardnienie rozsiane. Rację można przyznać odwołującej, iż choroba w jej organizmie rozwijała się wcześniej, lecz należy zaznaczyć, że istotne znaczenie ma to, kiedy wystąpiły objawy choroby w takim stopniu, które uniemożliwiały pracę i skutkowały niezdolnością do pracy. Z karty informacyjnej leczenia na Oddziale Neurologicznym Szpitala (...) w O. z pobytu na Oddziale w dniach od 17.05.2012r. do 24.05.2012r. wynika, iż przy przyjęciu odwołująca miała osłabione ruchy precyzyjne palców dłoni, zaburzone na przedramionach i dłoniach, parestezje stóp. Odwołująca nie przedłożyła żadnej dokumentacji medycznej, z której można byłoby wysnuć wniosek o wcześniejszym występowaniu w/w objawów. Należy też uznać, że gdyby występowały one wcześniej, zgłosiłaby się do szpitala. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd podzielił w całości wnioski opinii biegłych.

Przyjęcie jako daty początkowej niezdolności daty wskazanej przez biegłych (17.05.2012r.) spowoduje, iż H. B. nie będzie spełniać warunków do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W okresie ostatnich 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy udowodniła bowiem okres ubezpieczenia w wymiarze 3 lata 3 miesiące i 28 dni a okresie ostatnich 10 lat przed datą złożenia wniosku o rentę udowodniła okres ubezpieczenia wynoszący 4 miesiące i 14 dni, nie wykazała więc 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, dlatego nie spełniła wymogu z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Na marginesie zauważyć należy, że nawet gdyby odwołująca była osobą niezdolną do pracy wcześniej, niż to wskazali biegli, to i tak nie spełniałby warunków do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. To samo dotyczy przypadku, gdyby nawet była uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Oceniając odwołanie H. B. od decyzji z 30.07.2015r. należy bowiem wskazać, iż odwołująca już po raz kolejny dochodzi do przyznania jej prawa do renty. Na skutek wniosku, złożonego w dniu 29.06.1999r., lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 28.07.1999r. uznał ją za częściowo niezdolną do pracy do czerwca 2000r. Mimo tego w dniu 11.08.1999r. została wydana decyzja odmawiająca jej prawa do renty wobec braku 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ciągu ostatnich 10 lat poprzedzających datę powstania niezdolności do pracy i datę złożenia wniosku o rentę. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 01.03.2000r. w sprawie XIII U 2978/99. Z kolejnym wnioskiem o rentę odwołująca wystąpiła w dniu 15.07.2008r. Decyzją z dnia 28.10.2008r. odmówiono jej prawa do renty uznając, że nie jest niezdolna do pracy. Trzeci wniosek o rentę odwołująca złożyła w dniu 10.09.2009r. Decyzją z dnia 23.03.2010r. ZUS odmówił jej wówczas prawa do renty, bowiem Komisja lekarska ZUS nie uznała jej za osobę niezdolną do pracy. Odwołanie H. B. od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce w sprawie IIIU 1063/10, wydanym w dniu 17.05.2011r., bowiem z opinii biegłych wynikało, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy.

Najbardziej istotne znaczenie w niniejszej sprawie ma w/w wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 17.05.2011r., wydany w sprawie IIIU 1063/10. Z akt ZUS (części dot. dokumentacji lekarskiej) wynika, iż podstawą do wydania orzeczenia w w/w sprawie było stwierdzenie – w oparciu o opinie biegłych lekarzy – iż odwołująca nie jest osobą niezdolną do pracy. Wobec oddalenia odwołania od decyzji ZUS z dnia 23.03.2010r. w sprawie IIIU 1063/10 należy uznać, że w dacie wydawania wyroku przez Sąd Okręgowy odwołująca nie była niezdolna do pracy. Wyrok ten jest prawomocny i wiąże Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu (art. 365 § 1 kpc). Powoduje to konieczność uznania, iż w obecnie rozpoznawanej sprawie IIIU 587/15 odwołująca może być uznana za niezdolną do pracy najwcześniej od

dnia 18.05.2011r., tj. dnia następnego po wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce. Przy przyjęciu takiej daty powstania niezdolności nie będzie spełniać warunku posiadania 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego zarówno w ciągu ostatniego 10-lecia przed datą powstania niezdolności, jak i przed datą złożenia wniosku. Okres 10-lecia przed datą powstania niezdolności to okres od 18.05.2001r. do 18.05.2011r. i w tym okresie H. B. nie ma żadnego okresu składkowego i nieskładkowego. W ciągu ostatniego 10-lecia przed datą złożenia wniosku (30.04.2005r. do 30.04.2015r.) odwołująca posiada staż pracy w wymiarze 3 lata 3 miesiące i 28 dni. Z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych odwołującej oraz z karty przebiegu zatrudnienia wynika, iż organ rentowy uwzględnił wszystkie wskazywane przez odwołującą okresy składkowe i nieskładkowe, w tym okres opieki nad niepełnosprawną siostrą, D. K., od 01.01.2012r. do 28.04.2015r. Zauważyć przy tym trzeba, że odwołująca w sprawie IIIU 568/15 o rentę socjalną zeznała, iż z uwagi na schorzenie w postaci stwardnienia rozsianego nie sprawuje faktycznie tej opieki, sprawują ją matka i inna siostra odwołującej a odwołująca została zgłoszona jako opiekunka aby mieć ubezpieczenie (vide zeznania odwołującej w sprawie IIIU 586/15). Okoliczność ta jest znana Sądowi z urzędu ze sprawy IIIU 586/15 i gdyby ją przyjąć, oznaczałoby to, że H. B. w okresie od 01.01.2012r. nie ma żadnego okresu ubezpieczenia, co niewątpliwie wpływałoby na ocenę jej uprawnień do renty.

W toku niniejszego postępowania H. B. nie kwestionowała swojego stażu pracy, uwzględnionego przez ZUS. Jej ogólny staż pracy w dacie wydawania zaskarżonej decyzji z dnia 30.07.2015r. został zaś ustalony na 12 lat 1 miesiąc i 14 dni, w tym okres składkowy w wymiarze 12 lat, 1 miesiąc i 9 dni. W tej sytuacji, nawet w razie, gdyby w niniejszym postępowaniu odwołująca była uznana za całkowicie niezdolną do pracy, to i tak nie spełniałaby przesłanki określonej w art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie posiada 20-letniego stażu pracy.

Reasumując powyższe rozważania należało uznać, że H. B. nie spełnia przesłanek do przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż nie spełnia warunku określonego w art. 57 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy.

Ponieważ zaskarżona decyzja ZUS z dnia 30.07.2015r. jest prawidłowa, odwołanie zostało oddalone na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.